

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

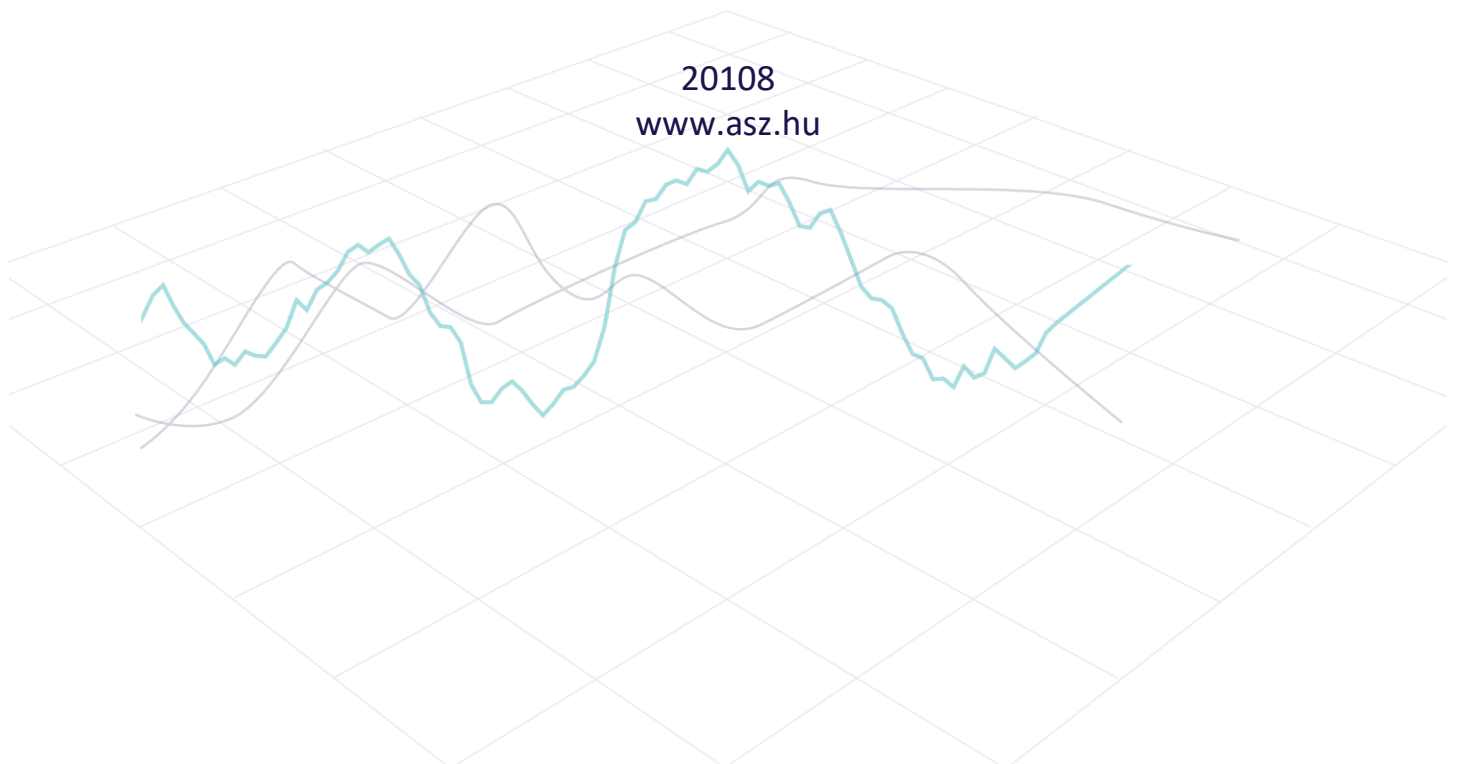
Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Ezüst Kor Idősekért Alapítvány

2020.

20108

www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Ezüst Kor Idősekért Alapítvány

2020. 06 hó 25 nap

20108
www.asz.hu

Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

MAROZSÁN LÁSZLÓNÉ felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

DORMÁN ISTVÁN ZOLTÁN ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

FEKETE-NAGY ANDRÁS GÁBOR projektvezető

TÓTPÁL SZABOLCS osztályvezető

IKTATÓSZÁM: EL-2736-001/2020

TÉMASZÁM: 2491

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V083590, V0867085

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	6
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	7
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA	8
■ AZ ELLENŐRZÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI.....	9
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	10
■ MELLÉKLETEK.....	13
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	13
■ FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK	15
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	17

ÖSSZEGRZÉS

A dőri székhelyű Ezüst Kor Idősekért Alapítvány, a 2015-2018. években nem biztosította a szociális humánszolgáltatási közfeladatok ellátására kapott költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrizhetőségét.

Az ellenőrzés társadalmi indokltsága

A szociális gondoskodást igénylők védelme, illetve a köznevelési feladatok ellátása az Alaptörvényben meghatározott, a társadalom szempontjából fontos tevékenységek. Jogszabályok teszik lehetővé, hogy államháztartáson kívüli szervezetek – így például az egyházi fenntartók, alapítványok, gazdasági társaságok, egyesületek – által fenntartott intézmények is végezzenek köznevelési, szociális és gyermekvédelmi feladatokat. Mindehhez a központi költségvetés évente jelentős összegű támogatással járul hozzá. Az államháztartáson kívüli, humánszolgáltatást végző intézmények az igényelt közpénzekből társadalmilag hasznos, közösségteremtő, közérdekű, illetve közhasznú tevékenységet végeznek, illetve közfeladatokat látnak el.

Az intézményfenntartók ellenőrzésével az Állami Számvevőszék hozzájárul ahhoz, hogy ezen közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is ellenőrizhető, átlátható és elszámoltatható módon használják fel a közfeladatok ellátása során. Az ellenőrzések célja továbbá, hogy a nyilvánosság és az igénybevevők megfelelő tájékoztatást kapjanak az államháztartáson kívüli közfeladatok ellátók működéséről.

Az Állami Számvevőszék ellenőrzései arra adnak választ, hogy az intézményfenntartók arra használták-e fel a közpénzeket, amire igényelték.

A szabályszerű gazdálkodás elengedhetetlen a közfeladat ellátás szakmai céljainak megvalósításához, valamint a társadalmi közbizalom fenntartásához.

Megállapítások, következtetések

Az Ezüst Kor Idősekért Alapítvány a 2015-2018. években szociális humánszolgáltatási közfadatait nem önállóan gazdálkodó intézményében látta el. Az intézménye által ellátott közfeladatok az időskorúak gondozóháza, az idősek otthona átlagos szintű, emelt szintű ellátása, demens betegek ellátása volt. A Fenntartó¹ az ellenőrzött időszakban a könyvvezetésében nem kezelte a kapott költségvetési támogatások felhasználását a jogszabályok által előírt módon, mivel azokat nem különítette el a könyvvezetésében a Fenntartó és intézménye közötti, valamint az intézménye által ellátott közfeladatok szerinti bontásban.

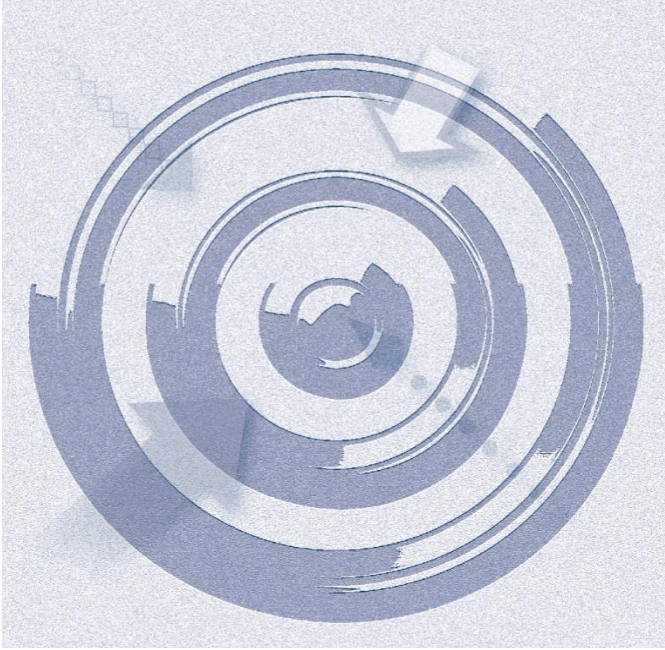
A fentiekre tekintettel az Ezüst Kor Idősekért Alapítvány, mint Fenntartó a 2015-2018. években a szociális humánszolgáltatási közfeladat ellátására kapott költségvetési támogatás felhasználásának a Számv. tv.² 161/A. § (2) bekezdésében előírt ellenőrizhetőségét nem biztosította. Mivel az Atr.³ 16. § (1) bekezdésében foglalt szabályozás ellenére nem gondoskodott arról, hogy a költségvetési támogatások felhasználásának, a saját és a nem önállóan működő gazdálkodó intézményei gazdálkodásának elkülönített, feladatonkénti bontásban történő elszámolására az adatok rendelkezésre álljanak.

A Fenntartó mindezek alapján az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésében foglaltak ellenére a felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodása átláthatóságát nem biztosította.

Ezáltal a Fenntartó nem igazolta, hogy a közpénzt a szociális humánszolgáltatási közfeladatra fordította.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA annak értékelése volt, hogy a nem állami, nem önkormányzati szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Ezüst Kor Idősekért Alapítvány

A Dör székhelyű Fenntartó 2003-ban jött létre, idősök otthona és idősök gondozóháza működtetésére. A Fenntartó legfőbb, általános ügydöntő, ügyintéző, képviselő és kezelő szerve a három főből álló kuratórium volt, melynek elnöke egyben a szociális intézmény intézményvezetői feladatait is ellátta. Az alapító a Fenntartó működése és gazdálkodása törvényességének ellenőrzése érdekében három tagú felügyelőbizottságot jelölt ki az alapító okiratban.

A Fenntartó az ellenőrzött időszakban közhasznú jogállással rendelkezett. A Fenntartó szociális intézménynek minősülő – önálló jogi személyiséggel nem rendelkező – székhely intézménye, a Katalin Otthon működési engedélye alapján bentlakásos idősök otthonaként funkcionált, 47 fő emeltszintű bentlakásos ellátást nyújtó férőhellyel rendelkezett. A Katalin Otthon Időkorúak Gondozóházának működési engedélye alapján, két telephelyén összesen 45 férőhelyen átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátást biztosítottak időskorúak részére. Az ellenőrzött időszakban az intézmény gazdálkodási feladatait a Fenntartó látta el.

A Fenntartó a 2015-2018. években ágazati pótlék, a szociális ellátáshoz kapcsolódó támogatás, valamint kiegészítő pótlék címen részesült költségvetési támogatásban. A Fenntartó részére a szociális humánszolgáltatási feladat ellátásához a központi költségvetésből biztosított támogatások összege a Magyar Államkincstár adatai alapján a 2015. évben 47,7 M Ft, a 2016. évben 55,8 M Ft, a 2017. évben 70,6 M Ft, 2018. évben 76,1 M Ft volt.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

A szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkori költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások a Kvtv.⁴-ekben a 2015–2018. években a szociális ágazatra vonatkozóan 360 Mrd Ft előirányzatot határoztak meg.

Az ÁSZ⁵ a stratégiájában célul tűzte ki, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is átlátható módon használják fel a közfeladatok szerződésben vállalt ellátása érdekében. Az ÁSZ stratégiájában foglaltak alapján is indokolt az ellenőrzés, amely a társadalom számára jelzi, hogy a közpénz államháztartáson kívüli felhasználása sem maradhat ellenőrizetlenül. Az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket a nem állami humán fenntartók átlátható módon használják fel a közfeladatok ellátására kötött szerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében. Az ellenőrzés javaslataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, javíthatja a társadalmi-gazdasági döntések megalapozottságát, amely a „jól irányított állam működésének” feltétele.

AZ ELLENŐRZÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

---

1. – *A szociális humánszolgáltató közfeladatot ellátó államháztartáson kívüli fenntartó szabályszerű működési - és gazdálkodási környezet kialakításával megteremtette-e a költségvetési támogatások átlátható, elszámoltatható igénybevételenek, felhasználásának feltételeit?*

2. – *Az államháztartáson kívüli fenntartó az átvállalt szociális humánszolgáltatási közfeladathoz biztosított költségvetési támogatásokat szabályszerűen fordította-e a humánszolgáltató intézménye működtetésére?*

3. – *Az államháztartáson kívüli fenntartó a szociális humánszolgáltató intézménye működtetéséhez felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával a nyilvánosság előtt elszámolt-e, ennek érdekében ellenőrzési, értékelési és a külső ellenőrzésekkel kapcsolatos intézkedési feladatait szabályszerűen látta-e el?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| A 2015. január 1. és 2018. december 31. közötti időszak.

Az ellenőrzés tárgya

Az ellenőrzés a szociális humánszolgáltatási közfeladatokat ellátó államháztartáson kívüli fenntartók humánszolgáltatási közfadatai ellátásához a központi költségvetésből kapott támogatásaik humánszolgáltatási közfeladatokra való fenntartó általi felhasználása szabályszerűségének értékelésére terjedt ki.

Az ellenőrzött szervezet

| Ezüst Kor Idősekért Alapítvány, mint intézményfenntartó.

Az ellenőrzés jogalapja

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv.⁶ 1. § (3) bekezdése, 5. § (3) bekezdésében foglalt előírások adták.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program annak szempontjai, kérdései, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, a nemzetközi standardokat irányadónak tekintve, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembevételével rendelte elvégezni. A közpénzekkel való felelős gazdálkodás segítésére irányuló javaslatok kidolgozásakor a hatályos jogszabályok voltak irányadók.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolat-tartást az ÁSZ SZMSZ⁷-ének vonatkozó előírásai alapján biztosította az ÁSZ.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra alapozva elemző eljárással történt.

Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak egyrészt a szakmai program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, másrészt minden – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – dokumentum.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ellenőrzött szervezet a kitöltött tanúsítványok, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok elektronikus úton való megküldésével szolgáltatott adatokat, információkat. Az így rendelkezésre bocsátott adatok, információk és a tanúsítványok adatai valódiságának kontrollja az ellenőrzés keretében történt.

A szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásai igénylésével, módosításával, elszámolásával kapcsolatos, államháztartáson kívüli fenntartó jogszabályokban előírt feladatai betartását, továbbá a központi költségvetési támogatások szabályszerű kezelését, nyilvántartását ellenőrizte az ÁSZ a Fenntartónál határozatok, nyilvántartások, beszámolók és egyéb dokumentumok alapján. Az ellenőrzés nem terjedt ki a szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásai igénylése, módosítása, elszámolása valódiságának, megalapozottságának, helyességének – sem a Fenntartónál, sem a székhely intézménynél való – értékelésére. Továbbá nem terjedt ki az ellenőrzés e források szociális intézmények általi szabályszerű felhasználásának értékelésére.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

humánszolgáltatás	Külön törvényben meghatározott szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, közoktatási, felsőoktatási, kulturális közfeladatok (2014. évi Kvtv. 33. §, 34. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím, 2015. évi Kvtv. 43. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím, 2016. évi Kvtv. 41. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím, 2017. évi Kvtv. 41. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím)
költségvetési támogatás	a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatások (Áht. ⁸ 1. § 14. pont) A költségvetési törvényekben (2013. évi CCXXX. törvény 33-34. §, 2014. évi C. törvény 42-43. §, 2015. évi C. törvény 40-41. §) megállapított támogatás. A 2015. évi C. törvény 40-41. § szerint többek között: Az Országgyűlés a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatot ellátó intézményt, szolgáltatást fenntartó egyházi jogi személy, civil szervezet, közalapítvány, országos nemzetiségi önkormányzat, települési vagy területi nemzetiségi önkormányzat, gazdasági társaság, és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, az Szja tv. ⁹ hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó (a továbbiakban együtt: nem állami szociális fenntartó) részére támogatást állapít meg a következők szerint: a támogatás a nem állami szociális fenntartót a települési önkormányzatok 2. melléklet III. pont 3. alpont c)-k) pontjában és III. pont 5. alpont a) pontjában meghatározott támogatásaival azonos jogcímenek, összegben és feltételek mellett illeti meg.
nem állami, nem önkormányzati (államháztartáson kívüli) intézmény fenntartó	A szociális közfeladatokat/humánszolgáltatásokat ellátó intézményt fenntartó egyházi jogi személy, társadalmi szervezet, alapítvány, közalapítvány, civil szervezet, országos nemzetiségi önkormányzat, nonprofit gazdasági társaság, gazdasági társaság és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, Szja tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó. (2014. évi Kvtv. 33. §, 34. § (1), (4) bekezdés, 2015. évi Kvtv. 42. §, 43. § (1), (4) bekezdés, 2016. évi Kvtv. 40. §, 41. § (1), (4) bekezdés, 2017. évi Kvtv. 40. §, 41. § (1), (4) bekezdés)
székhely intézmény	a szolgáltató székhelye, azaz a szolgáltató központi ügyintézésének helye, függetlenül attól, hogy használják-e szolgáltatás nyújtására (Sznvhr. ¹⁰ 1. § k) pont) (hatályos: 2013. december 1-től)
telephely	a szolgáltató székhelyétől különböző, szolgáltató/intézmény használatában álló hely, a szociális humánszolgáltatáshoz használt, bejegyzett hely. (Sznvhr. 1. § l) pont) (hatályos: 2015. január 1-től)

FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezet vezetőjének az ÁSZ tv. 29. §* (1) bekezdése előírásának megfelelően.

Az Ezüst Kor Idősekért Alapítvány kuratóriumi elnöke az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési jogával nem élt, a jelentéstervezet megállapításaira a törvényes határidőn belül nem tett észrevételt.

---

* **29. § (1)** Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

---

¹ Fenntartó	Ezüst Kor Idősekért Alapítvány
² Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (hatályos: 2001. január 1-jétől)
³ Atr.	az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet (hatályos 2014. január 1-jétől)
⁴ Kvtv.	Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény, Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény, Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény, Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény
⁵ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁶ ÁSZ tv.	az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (hatályos: 2011. július 1-től)
⁷ ÁSZ SZMSZ	az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzata
⁸ Áht.	az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (hatályos: 2012. január 1-jétől)
⁹ Szja tv.	a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (hatályos: 1996. január 1-jétől)
¹⁰ Sznyvhr.	a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet (hatályos: 2013. december 1-jétől)

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu